

BACHELOR-NA-BACHELOR IN HET MEERTALIG ONDERWIJS

UC LEUVEN

OPLEIDINGSACCREDITATIE OP MAAT VAN DE EIGEN REGIE •
BEOORDELINGSRAPPORT

21 MEI 2021

RAYMONDA VERDYCK (VOORZITTER) • RICK DE GRAAFF, BRENDA
FROYEN, ALICIA DECOSTER (COMMISSIELEDEN) • BEA
BOSSAERTS (SECRETARIS) • MIKE SLANGEN (PROCESCOÖRDINATOR)

Inhoud

1	Samenvattend advies van de commissie.....	7
2	Rapportage van de bevindingen en overwegingen	9
3	Oordeel.....	19
4	Beoordelingsproces.....	21
	Bijlage 1: Administratieve gegevens van de instelling en de opleiding	22
	Bijlage 2: Opleidingspecifieke leerresultaten	23
	Bijlage 3: Samenstelling van de commissie	24
	Bijlage 4: Programma voor de dialoog met de opleiding	25
	Bijlage 4: Overzicht van het bestudeerde materiaal	26
	Bijlage 5: Lijst met afkortingen	27

1 Samenvattend advies van de commissie

De opleiding bachelor-na-bachelor in het meertalig onderwijs maakt deel uit van de lerarenopleiding van UC Leuven. Ze is uniek in Vlaanderen omdat ze drie keuzetrajecten samenbrengt: vroeg vreemdetaalonderwijs om aan de slag te gaan als bijzonder leermeester Frans in het lager onderwijs; CLIL (Content and Language Integrated Learning) om een niet-taalkvak (bv. aardrijkskunde) in een vreemde taal te onderwijzen in het secundair onderwijs; en Nederlands als tweede taal (NT2), bv. om les te geven in het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN). De opleiding is gestart in het academiejaar 2018-2019.

De visie van de opleiding is verankerd in die van de hogeschool, zo stelt de commissie vast.

De banaba meertalig onderwijs is een brede opleiding die focust op de klaspraktijk en op het uitwerken van een taalbeleid op school. De opleiding kan voltijds worden gevolgd gedurende één jaar (60 studiepunten) of deeltijds over twee jaar. Er is ook een verkort programma voor wie enkel de onderwijsbevoegdheid Nederlands Tweede Taal wil behalen (45 studiepunten) of enkel een postgraduaat CLIL wil volgen (24 studiepunten). Studenten die niet uit een talenrichting komen, kunnen hun taalniveau bijspijkeren in het Centrum voor Levende Talen in Leuven, waarvoor welliswaar 6 studiepunten voorzien zijn in het keuzeprogramma van CLIL en VVTO. Toch geven de studenten aan dat dit de opleiding wel zwaarder maakt. De opleiding is gevestigd op de goed ingerichte campus lerarenopleiding in de Hertogstraat in Leuven.

De kwaliteitszorg in de opleiding zijn volgens de commissie op orde, met een PDCA-cyclus, een vierjaarlijks beleidsplan, thematische kwaliteitszorg, geregelde bevestigingen bij alle belanghebbenden (studenten, docenten, scholen) en een externe adviesgroep met scholen en experts. Het lectorenteam van de opleiding is multidisciplinair samengesteld, zeer betrokken bij de studenten en sterk gemotiveerd om deze opleiding vorm te geven en verder te verbeteren, inspeland op interne en externe feedback.

De commissie stelt vast dat de opleiding een krachtige leeromgeving aanbiedt, met een goed uitgewerkt pakket 'hybride leren' online en op de campus, degelijk en helder studiemateriaal dat wordt gevoed door het wetenschappelijk onderzoek van de docenten, studiedagen en de verdere uitbouw van een netwerk van scholen. De opleiding zet steeds meer in op internationalisering, onder meer met Erasmus, wat de commissie positief vindt. Ook de mix van verschillende soorten studenten vindt de opleiding een pluspunt omdat dit veel kansen schept voor studenten om van elkaar te leren.

De commissie gaat tijdens alle gesprekken dieper in op de vraag hoe deze opleiding met de grote mix van studenten die deels wel en deels niet uit een lerarenopleiding taal komen, alle studenten tot een goed niveau kan brengen, in het licht van een domeinspecifiek leerresultaat (DLR3) dat een excellente beheersing van de vreemde taal vooropstelt. Ook inzake de beheersing van het Nederlands (spelling en grammatica) blijken er zeer grote verschillen tussen de instromende studenten. Een aantal scholen waar de studenten werkplekleren signaleren die grote verschillen en geven aan dat ze vooraf niet altijd over het niveau van de student geïnformeerd zijn. De opleidingscoördinatoren geven aan dat ze dit probleem structureel en fundamenteel zullen aanpakken. De opleiding wil ook werk maken van een strengere selectie van stagescholen om studenten voldoende leeransen te bieden.

Voor de toetsing zet de opleiding in op 'evalueren in balans'. Dat krijgt vooral vorm in een gespreide en herhaalde toetsing van de beoogde leerresultaten. Men wilde ook hier sterk inzetten op zelfregie, in het bijzonder bij het werkplekleren. Aangezien dit onzekerheid schiep bij de studenten, volgden er een aantal bijsturingen. De commissie stelt vast dat in de rubrics de verschillende niveaus van leerresultaten nu duidelijk omschreven zijn en meer houvast bieden bij de opbouw en de evaluatie van het werkplekleren.

De studenten kunnen hun stem laten horen over de opleiding op een informele manier en via studentenbevragingen en focusgroepen. De feedback van het werkveld wordt vooral opgevangen in de adviesgroep. Het valt de commissie op dat het aantal studenten ver beneden de oorspronkelijke verwachtingen ligt (in het academiejaar 2020-2021 vijf voltijdse en acht deeltijdse studenten) en dat de opleiding verdere inspanningen wil leveren om dit aan te pakken.

De commissie die de kwaliteit van de opleiding bachelor-na-bachelor meertalig onderwijs van UC Leuven heeft beoordeeld, adviseert de NVAO om een positief accreditatiebesluit te nemen. Het positief oordeel wordt onderbouwd via de positieve en kritische elementen uit het door de commissie gevoerde onderzoek naar de kwaliteit van de opleiding.

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding, formuleert de commissie de volgende aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het huidige oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

De commissie beveelt de opleiding aan om:

- meer in te zetten op de excellente beheersing van het Nederlands en de vreemde talen, in lijn met DLR 3 en rekening houdend met de vooropleiding die studenten genoten hebben;
- voor de keuze van de werkplekken nauwer aansluiting te zoeken bij scholen die een expertise in meertaligheid en CLIL hebben opgebouwd;
- de werkplek goed te informeren over het niveau en de mogelijkheden van de student, zodat die leerkansen krijgt die aansluiten bij zijn situatie en ook voor deeltijdse studenten een mentor op de werkplek te regelen voor de opvolging van de student;
- voldoende aandacht te besteden aan de diversiteit van de studenten inzake vooropleiding, kennis van talen, keuze van de stagescholen, in alle componenten van hun traject, om hen zo voldoende ondersteuning te kunnen bieden om de leerresultaten op het vereiste niveau te kunnen behalen;
- te bekijken hoe het werkveld sterker kan betrokken worden bij de keuze van onderzoeksthema's die voor het werkveld relevant zijn en aansluiten bij de doelen van de opleiding.

Den Haag, 21 mei 2021

Namens de commissie ter beoordeling van de opleiding bachelor-na-bachelor meertalig onderwijs van UC Leuven

Raymonda Verdyck
(voorzitter)

Bea Bossaerts
(secretaris)

2 Rapportage van de bevindingen en overwegingen

2.1 Organisatie, visie en beleid

De opleiding bachelor-na-bachelor meertalig onderwijs maakt deel uit van de lerarenopleiding van UC Leuven en is uniek in Vlaanderen omdat ze vroeg vreemdetaalonderwijs, CLIL en NT2-onderwijs samenbrengt.

De richtinggevende kaders van de opleiding worden in het zelfevaluatierapport aan elkaar gelinkt en klikken in elkaar, zo stelt de commissie vast.

De opleiding vertrekt vanuit een duidelijke visie die verankerd is in de opleidingsvisie van UC Leuven en zijn lerarenopleidingen: het **Moving Minds-DNA**, dat wil opleiden tot 'inspirerende, innovatieve en ondernemende professionals, die vanuit een authentieke persoonlijkheid en een brede, geëngageerde kijk op de wereld en het eigen beroep bijdragen aan een duurzame en rechtvaardige samenleving'. Alle UCLL-opleidingen zetten daartoe in op volgende bouwstenen: expertise, maatschappelijk engagement, ondernemingszin, geletterdheid en communicatie, reflectie, onderzoekend vermogen en co-creatie.

De hedendaagse uitdagingen rond meertalig onderwijs vormen de focus van de opleiding, die wil voorbereiden op duurzaam onderwijs en de rol van de leraar als expert wil uitbreiden en verdiepen. De commissie vindt het dan ook logisch dat ze in de **MOVE-visie op leraarschap** een doelstelling van de Unesco centraal stelt (SDG4): 'het realiseren van inclusief, gelijk en hoogwaardig onderwijs en levenslang leren voor iedereen.' Dat vormt een van de resultaten van het OM-denken, dat de organisatie van de lerarenopleidingen in de hogeschool onder de loep nam.

De opleiding formuleerde haar **ontwerpprincipes** om studenten tot het beoogde profiel te brengen: **een goede combinatie van zelfregie en coaching, praktijkgericht en (trans)disciplinair leren, evenals hybride leren, samenwerkend leren, onderzoekend en dienstverlenend leren en evalueren in balans**. De ontwerpprincipes bieden voor de opleiding een referentiekader en inspiratiebron voor de ontwikkeling van leerresultaten geënt op de basiscompetenties van de leraar, het curriculum, de onderwijsleeromgeving en de evaluatie van de opleiding.

De commissie is benieuwd hoe de **zelfsturing** concreet vorm krijgt. De opleidingsverantwoordelijken geven aan dat ze in de feiten geëvolueerd zijn naar meer coaching. Ze hebben gemerkt dat een aantal studenten niet krachtig genoeg was om zelfgestuurd te leren en de voorkeur uitten om meer ondersteuning te krijgen. Dat is intussen gebeurd, bv. het online lesgeven wordt gevolgd door intervisie waarbij ze adviezen krijgen om het geleerde zelfstandig toe te passen. Ook in het werkplekleren vindt er nu meer intervisie en coaching plaats, wat de studenten een positieve zaak vinden. De intervisiemomenten vangen veel vragen op, leiden tot wederzijdse inspiratie tussen studenten en meer duidelijkheid over de focuspunten. De studenten geven aan dat ze met hun vragen verder ook bij hun docenten en hun stagementor terecht kunnen en veel tools vinden op Toledo.

Voor het werkveld blijkt de zelfregie een punt te zijn dat nog niet altijd helder is, zo blijkt uit de gesprekken. De zelfregie in de eerste brede stage leidt tot onzekerheid bij sommige scholen: kunnen we de student wel voldoende leerkansen aanbieden? De student is nog geen expert en toch wordt van hem verwacht dat hij al allerlei zaken kan toepassen. Ook een alumnus beaamt dat het moeilijk was om als student in de brede stage de opdrachten af te bakenen. De opleiding heeft daarbij aansluitend al een aantal stappen gezet (zie 2.4). De commissie beveelt aan de focus van de eerste stage verder te verduidelijken voor de student en voor de stageschool, zodat de student gericht opgevolgd en ondersteund kan worden en correct geëvalueerd.

2.2 Kwaliteitszorgsysteem

De banaba's in de lerarenopleiding van UC Leuven hebben één gezamenlijke opleidingscommissie, die één gezamenlijk beleidsplan hebben, zo blijkt uit de presentatie bij het begin van de online dialoog.

De kwaliteitszorg in de opleiding verloopt volgens de PDCA-cyclus, in de hogeschool omgedoopt tot de **IMWR-cirkel**: inspireren, mobiliseren, waarderen, reflecteren.

De instelling werkt met een vierjaarlijks **beleidsplan** voor de opleidingen over alle regio's heen, dat naast gemeenschappelijke ook specifieke beleidsprioriteiten en acties kan bevatten. Tijdens de startpresentatie werd de jongste versie van het nieuwe beleidsplan voor de banaba's en postgraduatens in de lerarenopleiding voorgesteld, dat de commissie helder vindt. De commissie vindt het positief dat dit plan doelen vooropstelt om de onderlinge samenhang van deze opleidingen te verhogen en steunt op gedragen visieteksten en gedeelde beleidsinitiatieven.

Over de opleidingen heen wordt ook een **thematische kwaliteitsbewaking** georganiseerd rond een thema dat cruciaal is in de hogeschool. Zo nam de banaba Meertalig Onderwijs al deel aan de thematische kwaliteitsbewaking over integratie van internationale competenties in de curricula.

Ook de **interne inhoudelijke opvolging** via opleidingsbevragingen, focusgroepen en studentenbevragingen zijn belangrijk om de nodige bijstellingen te kunnen doen. De commissie stelt vast dat op het vlak van kwaliteit geregeld de vinger aan de pols wordt gehouden, met een grote betrokkenheid van docenten en studenten die de opleiding mee vorm geven (zie ook 2.7 en 2.8).

Ze waardeert het ook dat twee keer per jaar overleg met een **adviesgroep** georganiseerd wordt, bestaande uit academici en vertegenwoordigers van het werkveld, als extern forum voor inspiratie en feedback. Zo behoudt de opleiding continu de band met het werkveld en andere professionals en wordt ze geregeld met een kritische bril bekeken. Tijdens de gesprekken geeft het werkveld aan dat het zeer fel wordt bevestigd door de opleiding die nog zoekende is en openstaat voor feedback en ideeën tot verbetering.

De commissie stelt vast dat de belangrijkste conclusies van de kwaliteitszorg worden openbaar gemaakt via de **kwaliteitsfiche** op de website, zodat de informatie ruim toegankelijk is.

De commissie vindt het een goede keuze dat het **ZER** is opgebouwd volgens de kwaliteitskenmerken van de NVAO, die gegroepeerd werden en gespecificeerd voor de eigen opleidingscontext in functie van het concept Moving Minds. Het rapport is het resultaat van een gezamenlijke zelfreflectie in het team en het management, zo geeft het ZER aan.

2.3 Leerresultaten

De commissie waardeert het dat de opleiding pionierswerk heeft gedaan door zelf de **DLR's** uit te schrijven die een sterk kader vormen voor de opleiding. De opleiding formuleert elf leerresultaten die werden getoetst aan het oordeel van experts en mensen uit het werkveld. Ze voldoen aan de internationale eisen voor niveau, inhoud en oriëntatie. De opleidings specifieke leerresultaten vallen samen met de geformuleerde DLR's.

De opleidingsverantwoordelijken geven aan dat in de TNO werd geadviseerd om die lijst van DLR's te operationaliseren. In het ZER wordt aangegeven dat het **kader van de leerresultaten nog verdere verfijning** vraagt. De commissie is benieuwd of er hieraan tussentijds aanpassingen zijn gebeurd, voor de vierjaarlijkse cyclus van de kwaliteitszorg voorbij is. De gesprekspartners geven aan dat de leerresultaten gegroepeerd zijn onder de **rollen** van de leraar (VELOV, 2015) in een context van meertalig onderwijs. Het gaat om de rollen van taalvirtuoos, expert in meertalige didactiek, onderzoeker en vernieuwer van de meertalige

praktijk en coach van schoolteams. Daarbij is de duurzame ontwikkelingsdoelstelling van de VN SDG 4 het ankerpunt, met de nadruk op levenslang leren.

Uit het **overzicht** in het ZER blijkt dat alle leerresultaten in meerdere opleidingsonderdelen aan bod komen. In de **ECTS-fiches** wordt aangegeven welke DLR's in het betrokken opleidingsonderdeel van toepassing zijn.

2.4 Curriculum

De commissie vindt dat het curriculum sterk is opgebouwd, met een gedegen **gemeenschappelijke basis** die de brede visie en inzichten omtrent meertalig onderwijs meegeeft. Daarnaast is er ruimte voor persoonlijke profilering in het **specialisatieluik**: onthaal- en taalversterkend onderwijs, CLIL en vroeg vreemdetalenonderwijs. Studenten kunnen daarnaast ook nog een aantal individuele leerdoelen afspreken. Het **praktijkluik** ten slotte geeft ruimte voor handeling, verdieping en reflectie via werkplekieren, lesson study en praktijkgericht onderzoek. Het gaat om een voltijds traject van één jaar of een deeltijds traject van twee jaar. Er is ook een verkort programma voor wie enkel de onderwijsbevoegdheid Nederlands Twee Taal wil behalen (45 studiepunten) of enkel een postgraduaat CLIL wil volgen (24 studiepunten).

De commissie vindt dat het curriculum een brede basis aanbiedt rond meertalig onderwijs en een aangepast programma voor de drie keuzetrajecten. Ze is wel benieuwd hoe **overlap tussen opleidingsonderdelen** vermeden wordt. Ze verneemt dat er bij de start voor de ontwikkeling van bijna alle opleidingsonderdelen met duo's van docenten is gewerkt. Na twee jaar werd aan de hand van de ECTS-fiches opnieuw afgestemd. De docenten zijn door die werkwijze goed op de hoogte van de opleidingsonderdelen van de collega's.

De commissie wil graag meer weten over de **evolutie van het werkplekieren**, in de opleiding ook stage genoemd. De opleidingsverantwoordelijken geven aan dat de voltijdse studenten twee dagen per week leren op de werkplek om een brug te slaan tussen theorie en praktijk. Deeltijdse studenten doen één dag werkplekieren op de eigen werkplek. De eerste stage is een brede stage waar ze alle aspecten van meertalig onderwijs leren kennen, gekoppeld ook aan schoolbezoeken in zeer diverse scholen met CLIL, VVTO en NT2, waaronder ook internationale scholen (school in Tilburg, Europese school in Brussel...). Nadien volgt een specifieke stage in een van de drie gekozen opties. Er zijn intussen observatieperiodes toegevoegd aan beide stages en de link tussen de domeinspecifieke leerresultaten en de stage werd duidelijker, o.m. via het OOF-project en een afvinklijst en nadien een inspiratiegids waarbij per rol DLR's zijn aangegeven en mogelijke taken. In het eerste semester worden de taken aan de vier rollen gekoppeld, in het tweede semester aan de elf domeinspecifieke leerresultaten. Later zijn er ook intervisiesessies bijgekomen. De gesprekspartners geven aan dat er misschien nog verdere bijsturingen nodig zijn.

De commissie wil graag weten hoe het **werkveld voorbereid** wordt op het werkplekieren. Bij de start van het academiejaar is er daartoe een mentorendag. Tussentijds heeft de mentor momenten om in gesprek te gaan met de student aan de hand van een sjabloon van bovengenoemde inspiratiegids. Aan het einde van het semester is er een gesprek waar wordt nagegaan welke leerresultaten bereikt zijn, waarbij ook de werkplekbegeleider van de school betrokken is.

De combinatie van het leren op school met leren op de werkplek is een grote troef, zo vindt de commissie. De waarde van het werkplekieren wordt versterkt door de invoering van intervisiemomenten en de opvolging en begeleiding van de studenten.

De deeltijdse studenten geven tijdens het gesprek aan dat zij geen mentor hebben op de eigen school, wat de commissie een aandachtspunt vindt. De commissie beveelt aan om ook voor deeltijdse studenten mentorschap te regelen, rekening houdend met het gekozen traject. Dit is aangewezen zowel voor een goede opvolging als voor een correcte evaluatie.

De commissie is benieuwd hoe de kwaliteit van de stagescholen gegarandeerd wordt. De opleiding geeft aan dat dit een werkpunt blijft omdat ze merkt dat de school in een aantal gevallen niet de beste leeransen biedt voor de student, bv. omdat ze zelf nog zoekende is. De commissie vindt het goed dat de opleiding daarom een CV van leraar meertalig onderwijs en een profiel van de school heeft opgesteld om aan potentiële stagescholen duidelijk te maken wat van beide partijen verwacht wordt. De school moet bv. rijke leercontexten creëren. Van de oorspronkelijke lijst van scholen zijn er intussen een aantal geschrapt. De opleiding verwacht beterschap in de nabije toekomst door de uitbreiding van haar netwerk in het werkveld en de oprichting van professionele leergemeenschappen om expertise te delen. De commissie steunt de opleiding om de lat hoog te leggen in de keuze van de stagescholen.

De commissie waardeert de **lesson study** waarbij studenten een professionele leergemeenschap vormen, leerlingen observeren en reflecteren over een gezamenlijk ontworpen les en haar effectiviteit. De studenten geven tijdens het gesprek aan dat ze dit best boeiend vonden.

Een laatste luik van het curriculum is het **praktijkgericht onderzoek (PGO)**. De commissie wil graag weten op welke manier de vragen van het werkveld daarbij in kaart worden gebracht. De docenten geven aan dat ze daarvoor elk jaar een rondvraag doen bij de werkplekscholen en een inventaris maken waaruit de studenten kiezen. Het werkveld geeft tijdens het gesprek aan dat het nog geen duidelijk zicht heeft op de kaders van onderzoek van de opleiding en ziet daar nog groeikansen. De commissie treedt die visie bij. Er zijn zeker nog opportuniteiten om de resultaten terug te koppelen naar het werkveld en om te bekijken hoe het werkveld sterker kan betrokken worden bij de keuze van onderzoeksthema's die voor het werkveld relevant zijn en aansluiten bij de doelen van de opleiding.

De commissie apprecieert het belang dat de opleiding hecht aan de **vervlechting van ondersteuning, onderzoek en dienstverlening**. Onderzoek dat is uitgevoerd wordt meegenomen in de opleiding en gedeeld met het werkveld op studiedagen e.d. (zie 2.5).

De commissie vindt het positief dat Erasmusstudenten meer bij de opleiding betrokken worden, wat belangrijk is voor het interculturele en meertalige perspectief. Het **internationale programma** voor Erasmusstudenten dat tot nu toe vooral aansloot bij de Postgraduate International Educating Class (PIEC), heeft nu ook keuzeopties in de banaba meertalig onderwijs. Co-teaching van studenten met Erasmusstudenten vindt de commissie een inspirerende idee. De commissie waardeert de initiatieven die lokale studenten koppelt aan internationale studenten, rekening houdend met de ICOM-competentieprofielen. De commissie steunt de opleiding om inzake internationalisering verder te zoeken naar groeikansen, die voor een talenopleiding als deze van bijzonder belang zijn.

De commissie stelt vast dat de studenten volgens het ZER de **taaklast** soms te laag vinden. De docenten geven aan dat de studenten hierover uiteenlopende meningen hebben en dat blijkt ook in de gespreksgroep van de studenten. Sommigen vinden de belasting haalbaar, anderen geven aan dat ze voor een zware combinatie van activiteiten kiezen, bv. de combinatie van deze banaba van 60 SP met een vreemdetalenprogramma in het Centrum voor Levende Talen om het C1-niveau te behalen voor CLIL, ook al zijn daarvoor binnen de banaba 6 studiepunten voorzien.

2.5 Krachtige leeromgevingen

De commissie vindt het positief dat alle geledingen van de lerarenopleiding op **één campus** gegroepeerd zijn (campus Hertogstraat Leuven). Dit geeft heel wat mogelijkheden tot contact, afstemming, overleg en uitwisseling over de verschillende opleidingen heen. Het kan ook de betrokkenheid met onderzoek, dienstverlening en expertisecentra stimuleren.

De **infrastructuur** is afgestemd op het onderwijzen van lerarenopleidingen, zo blijkt uit vroegere beoordelingen van de NVAO. Een mooi initiatief vindt de commissie BaMO@work,

waar in het openleercentrum werkruimte wordt gereserveerd voor de studenten en eventueel docenten van de opleiding zodat ze in alle rust samen kunnen werken.

De coronacrisis heeft de omschakeling versneld naar digitaal leren, rekening houdend met de resultaten van een mondelinge en schriftelijke bevraging van studenten. **Hybride leren** houdt in dat kwalitatief onderwijs op de campus flexibel kan worden afgewisseld met online onderwijs. De studenten hebben tijdens de pandemie de informele contacten sterk gemist, zo geven ze aan. Wel waarderen ze het sterk dat de opleiding sindsdien hard op zoek is gegaan naar goede methoden en dat de online lessen 'pareltjes zijn', volgens de woorden van een student. COVID-19 heeft de docenten er ook toe aangezet om goed na te denken over wat er het best op campus kan en wat online, zowel qua inhoud als qua begeleiding. De commissie vindt het positief dat de opleiding deze oefening maakt en daarbij expliciet oog heeft voor het welzijn van studenten. Ze vermoedt dat een sterke vorm van hybride leren ook een grotere groep van studenten kan aantrekken die vanuit de eigen werkomgeving de studie wil volgen.

De commissie heeft een deel van het **studiemateriaal** kunnen inkijken. Ze stelt vast dat de opbouw van de powerpoints heel duidelijk is. De cursussen op Toledo zijn zeer logisch opgebouwd en zeer helder.

De docenten doen ook aan **wetenschappelijk onderzoek**, dat ze bekendmaken op studiedagen voor externen. De commissie waardeert deze vorm van maatschappelijke dienstverlening evenals het openstellen van bepaalde opleidingsonderdelen als navormingstraject voor het werkveld, de zogenaamde Smaakmakers.

Het samenwerken met **externe gastsprekers** (CLIL-coördinator, OKAN-leerkracht...), werkbezoeken en inbreng van de praktijkervaring zijn extra sterktes van de opleiding.

De commissie vindt het interessant dat er **intervisies** worden georganiseerd die op termijn ook toegankelijk zullen worden voor het werkveld. De opleiding wil ook beginnen met **professionele leergemeenschappen** om vooral de werkplekscholen nauwer bij de opleiding te betrekken en het netwerk van de opleiding te versterken, wat een pluspunt vormt voor de studenten.

Ook de **diversiteit van de studentengroep** is een pluspunt: het biedt de kans dat studenten veel van elkaar kunnen leren, zo is te horen in alle gespreksgroepen. Het gaat om een mix van voltijdse en deeltijdse studenten, uit de lerarenopleiding kleuter- en lager onderwijs, de lerarenopleidingen secundair onderwijs uit verschillende vakgebieden (al dan niet talenopleidingen), met een van de drie keuzetrajecten. Ook internationale studenten en studenten uit nascholingsprogramma's kunnen in de opleiding betrokken zijn.

De commissie wil graag weten hoe met de grote mix van studenten met zeer uiteenlopende vooropleidingen inzake taal wordt omgegaan om ze tot eenzelfde niveau te kunnen brengen. De **beheersing van de talen** is immers een belangrijk aspect van de leeromgeving van een opleiding meertalig onderwijs, die in een van de domeinspecifieke leerresultaten een excellente beheersing van de doeltaal vooropstelt.

De opleidingsverantwoordelijken stippen aan dat ze voor CLIL moeten beantwoorden aan de wetgeving die minstens een niveau C1 vereist. De startende student doet een zelfchecktest die het Centrum voor Levende Talen van de KU Leuven aanbiedt (Frans, Engels, Duits). Als hij het niveau niet haalt bij de start van de opleiding, moet hij dat behalen aan het einde na een cursus aan het Centrum voor Levende Talen. Sommige taken voor die opleiding kan de student doen in het kader van het werkplekleren voor CLIL.

Wat betreft de beheersing van het Nederlands, valt het de commissie op dat de documenten van de studenten die ze kan inkijken nogal wat spel- en grammaticafouten bevatten (dt-fouten, verkeerde vervoegingen enz.). Ze is benieuwd hoe de opleiding omgaat met studenten die geen vlekkeloos Nederlands schrijven. De opleiding betreft dit, maar geeft

tegelijk aan dat dit een ruimer probleem is in het hoger onderwijs dat nauwelijks te vermijden is. Ze relateert de kwestie omdat ze taalbeheersing ruimer ziet dan het correct toepassen van de dt-regel. Ze benadrukt de bredere context van taalbeheersing waarin studenten hun taalgebruik moeten weten aan te passen aan de doelgroep, weliswaar het liefst met een perfecte beheersing van het Nederlands of de CLIL-doeltaal. Als er op dat punt problemen zijn, verwijst de opleiding door naar het Taalbureau van de hogeschool, waar alle studenten sessies kunnen volgen over spelling, grammatica, teksten schrijven enz. De docenten merken op dat studenten online specifieke sessies kunnen volgen en feedback kunnen krijgen op schrijftaken door taalcoaches in de opleiding. Studenten kunnen elkaar ook feedback geven op teksten in een kleine groep.

De commissie is benieuwd wat de visie is van de opleiding rond taalcoaching: moeten studenten er zelf om vragen of worden ze ertoe verplicht als ze op dat vlak achterstand vertonen? De docenten geven aan dat de inhoud van taal primeert op de vormelijke aspecten. De taalfouten worden aangevinkt, maar de inhoud staat voorop. De opleiding gaat in taalcoaching uit van de vraag van de student en zijn attitude om te verbeteren, omdat ze merkt dat acties anders weinig zoden aan de dijk brengen. Wel is afgesproken dat er per opleidingsonderdeel minstens één keer tussentijds feedback wordt gegeven als blijkt dat de taalbeheersing niet voldoet en wordt de student gestimuleerd tot remediëring. De opleiding geeft aan dat ze op dit punt nog groeimarge heeft.

De commissie maakt zich zorgen omdat uit internationaal onderzoek blijkt dat de Vlaamse leerlingen steeds slechter scoren op taal, wat de nood aan leerkrachten die goed de taal beheersen alleen maar versterkt. Van taalleerkrachten mag men verwachten dat ze expert zijn in taal. De commissie verwijst ook naar DLR 3, waarin de opleiding zelf een excellente taalbeheersing vooropzet als leerresultaat, terwijl ze daar in de feiten niet zo sterk op inzet, zo concludeert de commissie na afloop van haar onderzoek.

De commissie is benieuwd wat de studenten van deze aanpak vinden. De studenten geven aan dat ze het goed vinden dat de opleiding rekening houdt met de verschillen in voorkennis inzake talen, maar geven aan dat dit nog sterker zou kunnen, ook bij het werkplekleren.

Ook in de gespreksgroep met het werkveld komt het thema taalbeheersing en -beleid aan bod. De gesprekspartners merken dat de vooropleiding van de student een impact heeft op zijn beheersing van talen. Ze stellen vast dat er hiaten zijn in de talenkennis van sommige studenten en vinden het niet vanzelfsprekend dat elke leraar kan starten met de banaba meertalig onderwijs en in scholen kan worden ingezet, ongeacht zijn vooropleiding. Bv. een leraar toerisme die werkplekleren doet in OKAN of NT2, of een leraar wiskunde die in de brede stage in de lagere school wordt ingezet voor Frans. Een leerkracht meertaligheid moet affiniteit hebben met taal en taalbeheersing en dat is niet altijd het geval, zo stellen ze vast. In het laatste geval vergt dat van de mentoren zeer veel werk. Het werkveld geeft aan dat sommige studenten misschien baat hebben bij extra didactiek Nederlands. Er wordt ook aangehaald dat het niet evident is dat studenten in het werkplekleren soms CLIL-lessen in het Frans geven, terwijl ze zelf nog Frans volgen om het vereiste C1-niveau te behalen.

Andere gesprekspartners uit het werkveld benadrukken dat ze het een meerwaarde vinden om een student uit de opleiding mee op te leiden, bv. voor CLIL en als specifieke leermeester Frans in het lager onderwijs, want daartoe zijn de leraars lager onderwijs niet goed opgeleid. De afgestudeerden worden ook voorbereid om het taalbeleid van een school te ondersteunen, wat een meerwaarde kan zijn. De opleiding is zo opgevat dat elke student zijn meerwaarde kan bewijzen, zo wordt nog gezegd. Een van de aanwezige alumni illustreert dit met de eigen situatie: ze combineert een aantal uren OKAN met leesjuf en bijzonder leermeester(es) Frans in het vijfde en zesde leerjaar.

De commissie blijft bezorgd over het niveau van taalbeheersing in het licht van de uiteenlopende beginsituaties van de studenten en vraagt om de opleidingscoördinatoren

hierover nog diepgaander te spreken tijdens het vrije inloopmoment aan het einde van de dag.

De coördinatoren geven aan dat ze vaststellen dat deze zaak verdere reflectie verdient. Voor Frans, Engels en Duits in de keuzeoptie CLIL is er van meet af aan een beleid in samenwerking met het Centrum voor Levende Talen om tegen het einde van de opleiding het beoogde door de overheid opgelegde C1-niveau te behalen. Voor de keuzeoptie vroeg VVTO stelt de opleiding minstens een B2-niveau voorop omdat dit ook het niveau is dat in eerdere richtlijnen van de Vlaamse Overheid (basiscompetenties voor de leraar lager onderwijs, 2007) naar voor geschoven werd.

Dat een aantal studenten ook voor Nederlands bijgespijkerd zou moeten worden, was bij de start niet geïdentificeerd als thema. De opleiding ging er onterecht van uit dat afgestudeerde leerkrachten het Nederlands voldoende zouden beheersen. De opleidingscoördinatoren relativeren wel enigszins de bezorgdheid van de commissie over de vastgestelde spel- en grammaticafouten omdat een deel van de teksten die ze ter inzage kreeg slechts werkdocumenten zijn van de studenten en geen echte taken die ze moesten indienen, hoewel ook dan de taal in orde zou moeten zijn. Ze geven aan dat taalbeheersing Nederlands beperkt aan bod komt in het curriculum (enkel in het keuzetraject NT2) en dat ze informeel studenten die het Nederlands onvoldoende beheersen aanmoedigen om dat via het Taalbureau te verbeteren. Ze geven aan dat ze dit probleem fundamenteeler en structureler zullen aanpakken in deze banaba waarin taal centraal staat. Ze willen een talenbeleid voor alle opleidingsonderdelen bespreken en op papier zetten en inspelend op de mix van studenten, willen ze ondersteuning aanbieden waar nodig. De commissie heeft vertrouwen dat de opleiding dit snel zal aanpakken.

2.6 Beoordeling

De opleiding zet in op **'evalueren in balans'**. Dat krijgt vorm in een gespreide en herhaalde toetsing van de beoogde leerresultaten en in zelfregie en integratie, in het bijzonder in het werkplekleren.

De commissie vindt het positief dat er veel aandacht is voor een **evenwichtige spreiding** van de evaluatiemomenten en van de opdrachten en voor een gespreide en herhaalde toetsing.

Tegelijk is er een **integratie van opdrachten** uit verschillende OPO's mogelijk. Beide OPO's worden dan geëvalueerd in eenzelfde taak en door beide lectoren beoordeeld.

Wat betreft de **zelfregie** laat de opleiding ruimte voor de studenten om ook persoonlijke doelen voorop te stellen in de opleiding, die verder gaan dan het kiezen voor een specialisatieoptie. Dat leidt ook tot een zekere keuzevrijheid qua vorm en qua inhoud van de evaluatie van opleidingsonderdelen, zo wordt aangegeven in het ZER. Omdat een aantal studenten bv. start met een C1-niveau zijn de verschillen tussen studenten groot en kan de toetsing van sommige vakken die in het Engels worden gegeven soms in het Nederlands gebeuren, zo wordt aangegeven. De studenten waarderen het dat ze die keuzevrijheid hebben, zo geven ze aan tijdens het gesprek. Naast de keuze van de taal hebben ze soms ook de keuze voor een mondeling of een schriftelijk examen.

Ook in het **werkplekleren** voorziet de opleiding in een zekere keuze van evaluatiemogelijkheden, rekening houdend met de contexten en voorkeuren van de student die zijn persoonlijke doelen voor het werkplekleren kan expliciteren. Studenten nemen deels hun evaluatie zelf in handen, in overleg met hun mentor en hun coach en hebben hierbij uitdrukkelijk oog voor zelfreflectie.

Oorspronkelijk veroorzaakte deze vooropgestelde zelfregie in de evaluatie onzekerheid bij de studenten, wat ze in hun feedback aan de opleiding hebben laten blijken. Daarop volgden een aantal bijstellingen, waaronder inzichtelijke rubrics om het werkplekleren te evalueren op basis van observatie en intervisie, die de opleiding nog verder wil bijsturen indien nodig. De

commissie vindt dat in de rubrics de verschillende niveaus duidelijk omschreven zijn en studenten inderdaad meer houvast kunnen geven bij de opbouw en de evaluatie van het werkplekleren.

De commissie wil graag weten welk **toetsbeleid** de opleiding heeft uitgezet. Ze geeft aan dat een aantal opleidingsonderdelen worden beoordeeld met het pass/failsysteem, met in de rubrics de code groen, oranje of rood. Daarnaast ligt de klemtoon op een kwalitatieve beoordeling. Bij lesson study is er bv. ruimte voor onderzoekend en samenwerkend leren, met veel peer feedback. Ook na de eerste stage worden geen punten toegekend, wat pas na de tweede stage gebeurt.

De commissie is benieuwd hoe de **toetsvormen** van de opleidingsonderdelen worden bepaald. De docenten geven aan dat er overleg was bij het opstellen van de ECTS-fiches over de meest gepaste evaluatievorm om de doelstellingen van de opleidingsonderdeel te toetsen. Nadien werd nagekeken of er in het totaalpakket voldoende variatie zat in de toetsvormen. Er wordt ook op gewezen dat docenten alternatieve evaluatievormen voorzien indien nodig. Een voorbeeld daarvan is het aanreiken van een casus m.b.t. talenbeleid voor studenten die bepaalde leerdoelen niet kunnen behalen op de werkplek.

De commissie wil graag weten welke procedures er worden gevolgd om **betrouwbaarheid, validiteit en objectiviteit** van de evaluatie te borgen. De gesprekspartners verwijzen naar de rubrics, de peer feedback, het evalueren van een opleidingsonderdeel met twee lectoren, het betrekken van externen bij de evaluatie van het werkplekleren en het praktijkgericht onderzoek.

De docenten geven aan dat de vier rollen en de **domeinspecifieke leerresultaten** de hoeksteen vormen van de opleiding, waarnaar in elke evaluatie wordt teruggekoppeld. De commissie benadrukt dat het ook bij zelfregie van de student altijd duidelijk moet zijn of de student alle leerresultaten behaald heeft.

De commissie merkt op dat in het ZER gewag gemaakt wordt van het feit dat studenten de **evaluatie als zwaar ervaren**. De docenten geven aan dat dit vooral het geval is bij deeltijdse studenten, die werken en studeren combineren. Indien nodig wordt met hen besproken welke keuzes ze kunnen maken om hun opdrachten in te perken tot een haalbaar niveau.

Een opvallend punt bij de evaluatie van stages vindt de commissie dat de **kijkwijzers** voor de drie specialismen verschillend van opzet en invulling zijn. Ze is benieuwd waar die verschillen vandaan komen. De opleiding geeft aan dat ze daarmee gestart is om de collega-docenten in te lichten. Nadien werd duidelijk dat dit ook interessant zou zijn voor studenten en werkveld omdat het de didactiek in een notendop weergeeft. De opleiding geeft aan dat de kijkwijzers nog voor verdere verbetering vatbaar zijn.

2.7 Studenten

De **informatie** voor toekomstige studenten over de opleiding is breed, met informatiebrochures, informatiedagen en de studiegids.

Startende studenten worden ook uitgenodigd op een intakegesprek, waar men zicht tracht te krijgen op zijn verwachtingen, talenten en noden. Na overleg met de opleiding stippelt de student dan een **individueel studieprogramma** uit dat ruimer gaat dan het keuzetraject, aansluit bij zijn beginsituatie en waaraan een trajectbegeleiding op maat aan wordt gekoppeld. Dit past in de visie van zelfsturing en keuzevrijheid van de opleiding, zo stelt de commissie vast.

De studenten geven tijdens de gesprekken aan dat de opleiding een bredere context geeft van meertaligheid dan verwacht, wat ze een pluspunt vinden. Wel wordt gezegd dat er meer aansluiting kan komen bij bepaalde opleidingen zoals kleuteronderwijs en lichamelijke opvoeding.

De commissie stelt vast dat er veel aandacht is voor een **grote betrokkenheid van de studenten**. Naast de lage drempel tussen docent en student die ruimte biedt voor informele contacten, is er veel aandacht voor een formele participatie. Er is geregeld studentenoverleg via focusgesprekken en er zijn studentenbevingen over de OPO's.

De commissie wil graag meer weten over de app waarmee de studenten wekelijks feedback kunnen geven. De studenten geven aan dat het om een wekelijkse vragenlijst gaat waarmee ze extra feedback kunnen geven over de lessen van de week (helderheid, overlap enz.). Ze hebben de ervaring dat de zaken die ze daar aankaarten, worden opgelost.

De commissie steunt de opleiding in haar plannen om verder in te zetten op een sterke **alumniwerking**. Ook de studenten geven aan dat ze dit zinvol vinden.

Een punt van aandacht blijkt de **instroom** in de opleiding, die veel lager ligt dan de vooropgestelde verwachtingen in de macrodoelmatigheidstoets. In het huidige academiejaar (2020-2021) zijn er tien voltijdse studenten, vier deeltijdse studenten in het eerste jaar en vier deeltijdse in het tweede jaar. De commissie is benieuwd hoe de opleiding en de hogeschool daar tegenaan kijken. De opleidingsverantwoordelijken geven aan dat ze hadden gehoopt te starten met dertig studenten, terwijl het er in totaal dertien waren (5 VT + 8 DT). Bovendien is er intussen een alternatief traject van 45 SP gekomen voor NT2, wat zorgt voor een lagere groei in de banaba.

De studentenaantallen blijven laag, maar de opleiding gelooft dat dit zal verbeteren omdat de opleiding maatschappelijk van belang is en opportuniteiten in zich draagt om te werken aan de professionalisering van Vlaamse leraren inzake meertaligheid. Daarom wil ze nog sterker inzetten op levenslang leren, met de werktitel Centrum voor onderwijmakers. Er wordt nagedacht over het openstellen van bepaalde opleidingsonderdelen als navormingstraject voor het werkveld, de zogenaamde Smaakmakers.

De opleiding wil studenten ook warm maken voor het lange traject. Het diploma is nog te weinig bekend in het werkveld en COVID-19 maakt het niet makkelijk om nieuwe studenten te werven, ook niet in de eigen hogeschool. De opleiding wil zich daar verder profileren, onder meer met de lesbevoegdheid NT2. Ook Europees zal er in de toekomst meer beweging komen voor CLIL en de opleiding wil nog nadrukkelijker inzetten op studenten uit Wallonië.

De opleiding verwacht dat ze de huidige manier van omgaan met diversiteit van studenten kan behouden als ze meer studenten aantrekt, aangezien er dan meer middelen zullen volgen.

Tijdens het gesprek wordt aangegeven dat de banaba-opleiding meertalig onderwijs bovendien de reguliere lerarenopleiding kan bevuchten, ook in de eigen hogeschool, door CLIL op te zetten in andere lerarenopleidingen. Dat vindt de commissie een interessante piste om verder over na te denken.

De commissie merkt op dat er in het ZER ook sprake is van **vervroegde uitstroom** en is benieuwd hoe de opleiding hierover feedback zoekt. Aangegeven wordt dat studenten pas kunnen uitschrijven na een gesprek met de studentendienst en eventueel met de opleidingscoördinator. De belangrijkste redenen om af te haken zijn het niet beantwoorden aan de verwachtingen van de student of een onverwachte familiale situatie/zware combinatie met het gezin.

2.8 Medewerkers

De commissie stelt vast dat de opleiding wordt waargemaakt door een sterk professioneel team, gedragen onderwijsvisies en een groot onderling vertrouwen. Het lectorenteam is multidisciplinair samengesteld en geeft blijk van een sterke teamspirit, waarin autonomie, betrokkenheid en competentie voorop staan.

De docenten geven ook onderwijs in de andere (leraren)opleidingen. Ze zijn naast hun onderwijsopdracht betrokken bij onderzoek en onderwijsontwikkeling. Tijdens de gesprekken geven de docenten aan dat het online lesgeven ondersteund is door eigen onderzoek, bv. over flipping the classroom. De resultaten worden meegenomen in de eigen praktijk.

De docenten krijgen ruimte om te professionaliseren en staan met hun wetenschappelijk onderzoek ook in voor de navorming van anderen.

Opvallend is dat bij de start van de opleiding aan de OPO's lectorenduo's zijn gekoppeld, die een gedeelde verantwoordelijkheid hadden om de vakken van de opleiding vorm te geven. De methodiek van lesson study wordt ook toegepast bij lectoren, waarbij ze elkaars lessen samen voorbereiden en evalueren, wat de commissie een sterke werkwijze vindt.

De commissie stelt vast dat het team zeer gemotiveerd is en bereid het eigen functioneren steeds in vraag te stellen. In het gesprek met het werkveld wordt opgemerkt dat het team in de adviesraad kritisch blijkt voor zichzelf en altijd bereid is zichzelf te verbeteren.

3 Oordeel

Op basis van het gevoerde onderzoek naar de kwaliteit van de opleiding bachelor-na-bachelor meertalig onderwijs van UC Leuven beoordeelt de commissie de kwaliteit van de opleiding als geheel als voldoende. De commissie adviseert de NVAO om een positief accreditatiebesluit toe te kennen.

In het afsluitend gesprek geven de opleidingsverantwoordelijken aan dat ze tevreden zijn over de gesprekken die de commissie heeft gevoerd. De gesprekken verliepen congruent met de manier waarop zij de opleiding zien, met vragen die ze 'to the point' vinden.

De commissie van haar kant vindt dat de gesprekken het ZER verhelderd hebben en tot leven hebben gebracht. Ze stelt vast dat deze maatschappelijk relevante opleiding die vanuit een breed perspectief inspeelt op de evoluties inzake meertaligheid in onze samenleving, op een goede manier vorm krijgt. Daarbij dienen de domeinspecifieke leerresultaten als visie en kader, naast het Moving Minds-DNA van de hogeschool en de ontwerpprincipes van de opleiding: een goede combinatie van zelfregie en coaching, praktijkgericht leren, hybride leren, samenwerkend leren, onderzoekend en dienstverlenend leren en evalueren in balans.

De commissie ontmoette een gedreven opleidingsteam, dat zelfreflectie en communicatie hoog in het vaandel voert in woord en daad, in de lijn met het DNA van de hogeschool.

Het team is niet alleen actief in onderwijs, maar ook in onderzoek en onderwijsonderzoek. De commissie vindt het positief dat de transfer van de resultaten van het onderwijsonderzoek de eigen opleiding versterken, bv. inzake hybride leren. Ook de maatschappelijke dienstverlening krijgt zijn plaats, met de organisatie van studiedagen voor externen om de onderzoeksresultaten bekend te maken. De commissie waardeert ook dat de opleiding wordt opengesteld voor een ruimer publiek via Smaakmakers en de mogelijkheid om bepaalde cursussen te volgen in plaats van de volledige opleiding.

De commissie beveelt aan om te bekijken hoe het werkveld sterker kan betrokken worden bij de keuze van onderzoeksthema's die voor het werkveld relevant zijn en aansluiten bij de doelen van de opleiding.

De commissie vindt het interessant dat een brede opleiding rond meertalig onderwijs wordt aangeboden, waar studenten ook hun individuele leerdoelen aan kunnen koppelen. De hybride leeromgeving, de praktijkgerichte combinatie van werken en leren en de flexibiliteit van de opleiding zijn grote troeven.

De commissie vindt het positief dat het werkveld en de studenten zeer nauw betrokken worden bij de verdere vormgeving van de opleiding. Dat had onder meer een sterke impact op het 'evalueren in balans'. Toen bleek dat de sterke klemtoon op zelfregie van de studenten tot onzekerheid leidde bij studenten en werkveld, kregen ze bv. meer tools en kaders aangereikt zoals de rubrics, waardoor de balans van zelfregie meer in de richting van coaching verschuift. De commissie vindt het cruciaal dat de gelijkgerichtheid in de evaluatie bewaakt wordt en alle te bereiken leerresultaten altijd vooropstaan in de evaluatie.

Een punt van bezorgdheid van de commissie is dat de in DLR 3 vooropgestelde excellente beheersing van de doeltaal meer aandacht verdient in de opleiding en in het bijzonder bij de studenten zonder een taalspecifieke vooropleiding. Ook de beheersing van het Nederlands verdient een sterkere focus, met extra ondersteuning voor studenten met een niet-talige achtergrond.

De scholen die studenten ontvangen voor werkplekleren geven aan dat ze soms niet op de hoogte zijn over het taalniveau van de student, terwijl ze graag vooraf willen weten waar de student staat. Overigens vinden ze het niet vanzelfsprekend dat een student de noodzakelijke

beheersing van de taal nog onvoldoende verworven heeft, maar al wel in die taal moet werkplekklaren/lesgeven, wat de commissie bijtreedt.

De commissie vraagt erop te blijven letten dat er voldoende leerkansen zijn op de werkplek. Het initiatief van het curriculum vitae van de student meertalig onderwijs ten behoeve van de werkplekscholen is een stap in de goede richting.

De commissie stelt vast dat de opleiding kwetsbaar is door de kleine studentenaantallen, de concurrentie door het toenemende aantal aanverwante opleidingen en de relatieve onbekendheid van de opleiding in het werkveld. Ze vindt het sterk dat de opleiding ondanks dat hoopt om met haar pionierswerk sterker te beantwoorden aan het werkveld dat op zoek is naar mensen die meertalig onderwijs onder de knie hebben, bv. om een vak in een andere taal te geven.

Daarom beveelt de commissie de opleiding aan om:

- meer in te zetten op de excellente beheersing van het Nederlands en de vreemde talen, in lijn met DLR 3 en rekening houdend met de vooropleiding die studenten genoten hebben;
- voor de keuze van de werkplekken nauwer aansluiting te zoeken bij scholen die een expertise in meertaligheid en CLIL hebben opgebouwd;
- de werkplek goed te informeren over het niveau en de mogelijkheden van de student, zodat die leerkansen krijgt die aansluiten bij zijn situatie en ook voor deeltijdse studenten een mentor op de werkplek te regelen voor de opvolging van de student;
- voldoende aandacht te besteden aan de diversiteit van de studenten inzake vooropleiding, kennis van talen, keuze van de stagescholen, in alle componenten van hun traject, om hen zo voldoende ondersteuning te kunnen bieden om de leerresultaten op het vereiste niveau te kunnen behalen;
- te bekijken hoe het werkveld sterker kan betrokken worden bij de keuze van onderzoeksthema's die voor het werkveld relevant zijn en aansluiten bij de doelen van de opleiding.

De commissie heeft er vertrouwen in dat het team hiermee aan de slag zal gaan, aangezien uit alle gesprekken blijkt dat het team continu de bereidheid toont om te reflecteren en de opleiding te verbeteren in functie van het werkveld en van de studenten.

De opleiding geeft tijdens het afsluitende gesprek ook zelf aan dat ze wil nadenken over het talenbeleid in de opleiding banaba meertalig onderwijs en ruimer in de banaba's en de postgraduatoren van de lerarenopleiding van de hogeschool, daarbij sterker rekening houdend met de diverse talige voorkennis van de studenten en of ze al dan niet de extra onderwijsbevoegdheid NT2 willen verwerven.

4 Beoordelingsproces

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het “Beoordelingskader opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie”, zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan het voorbereidend overleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgesteld.

Tijdens een voorbereidend overleg op 19 april 2021 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens de dialoog met de instelling en de opleiding voorbereid.

De dialoog vond online plaats op 20 april 2021. Omwille van de COVID-19 pandemie is de dialoog online georganiseerd. De commissie heeft eerst via enkele presentaties kennisgemaakt met de instelling en de opleiding. Daarna is de commissie in gesprek gegaan met het management, alsook met docenten, studenten, alumni en vertegenwoordigers van het werkveld.

Aan de hand van de Waarderende Aanpak heeft de commissie zich tijdens de dialoog verder verdiept in de context van de opleiding en het voorlopig oordeel geverifieerd en vervolledigd.

Tijdens een besloten nabespreking op 20 april 2021 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een holistisch oordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van beoordelingsrapport dat naar alle commissieleden werd verstuurd. De feedback van de commissieleden is verwerkt. Het door de voorzitter vastgestelde beoordelingsrapport werd aan de NVAO bezorgd op 21 mei 2021.

Bijlage 1: Administratieve gegevens van de instelling en de opleiding

Instelling	University College Leuven-Limburg
Naam opleiding	Bachelor-na-bachelor meertalig onderwijs
Niveau en oriëntatie	<ul style="list-style-type: none"> • Professionele bachelor (niveau 6) • Bachelor-na-bachelor opleiding
(Bijkomende) titel	-
(Delen van) studiegebied(en)	vervolgopleiding in de groep Lerarenopleiding
Afstudeerrichtingen	-
opleidingstrajecten voor werkstudenten, voltijds/deeltijds trajecten, dag-/avondonderwijs, onderscheiden vormen van diplomering	<ul style="list-style-type: none"> • voltijds traject: 1 jaar • deeltijds traject: 2 jaar
De vestiging waar de opleiding wordt aangeboden	Heverlee
Onderwijstaal	<ul style="list-style-type: none"> • Nederlands • Engels • Frans
Studieomvang (in studiepunten)	60
(Delen van) studiegebied(en)	Onderwijs

Bijlage 2: Opleidingspecifieke leerresultaten

De 11 domeinspecifieke leerresultaten (DLR's) zijn ook de opleidingspecifieke leerresultaten (OLR's) van de opleiding.

1. De afgestudeerden ontwikkelen een inclusieve onderwijsvisie rond meertaligheid en interculturele, sociale en talige diversiteit. Zij vertalen deze onderwijsvisie, die gebaseerd is op wetenschappelijke inzichten, naar een leercontext waarin hun leerlingen optimaal kunnen werken aan talige competenties.
2. Als experts in het maatschappelijke fenomeen meertaligheid, bevorderen zij door hun eigen voorbeeld een attitude van openheid en interculturele gerichtheid bij hun leerlingen en bezorgen zij hun de communicatieve competenties om actief te kunnen deelnemen en constructief te kunnen bijdragen aan een multiculturele en internationaal gerichte maatschappij.
3. Daartoe beschikken zij over een excellente beheersing van de doeltaal, met inbegrip van vakspecifieke terminologie, alsook van de didactiek voor goed taalvaardigheidsonderwijs.
4. Binnen hun specifieke onderwijscontext (zie specialisatieprofielen) zetten bachelors meertalig onderwijs een leeromgeving op waarin zowel de taaldiversiteit binnen de klasgroep als de talige talenten van elke leerling optimaal worden ingezet, en waarbij een positief leer- en leefklimaat voor leerlingen wordt gecreëerd in de doeltaal van deze omgeving, met aandacht voor leerplezier, verwondering en het welbevinden van elke leerling.
5. Zij begeleiden de leerlingen als individu in de ontwikkeling van meertaligheid, rekening houdend met hun specifieke talige diversiteit op school en thuis.
6. Zij gaan op een open, respectvolle en verhelderende manier in gesprek met ouders omtrent het leertraject van hun kind. Hierbij houden ze rekening met de diversiteit en de complexiteit van de talige en culturele context van kind en ouders en slaan zo een brug tussen de school en de thuiscontext.
7. Als experts in CLIL, taalversterkend onderwijs of vroeg vreemdetaalonderwijs, zetten zij hun kennis in binnen hun schoolteam. Als voortrekkers van meertalige didactiek nemen ze hun verantwoordelijkheid op, door hun eigen pedagogische en (vak)didactische aanpak uit te dragen. Ze delen hun eigen ervaringen en succesverhalen om anderen te ondersteunen.
8. Zij ontwikkelen ondernemingszin met betrekking tot het opzetten en het verder uitbouwen van een kwaliteitsvol en schoolbreed gedragen talenbeleid dat elke leerling ten goede komt. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor hun collega's inzake meertalig onderwijs.
9. Zij reflecteren kritisch over hun lespraktijk volgens de didactische principes van CLIL, taalversterkend onderwijs of vroeg vreemdetaalonderwijs. Op basis van eigen ervaringen en elders geziene best practices blijven zij hun didactische aanpak aanpassen en versterken.
10. Zij weten welke relevante organisaties zij kunnen aanspreken voor overleg, ondersteuning of coaching. Zij gaan op eigen initiatief in gesprek met deze externe partners, met het oog op het uitbouwen van een talenbeleid en taalzorgnetwerk die niet stoppen aan de schoolpoort.
11. Zij nemen deel aan het maatschappelijke debat over meertaligheid door zich blijvend te informeren betreffende wetenschappelijk onderzoek rond meertalig onderwijs, door onderzoeksvragen te formuleren rond de praktijk van meertalig onderwijs, en door de resultaten van (eigen of elders gevoerd) onderzoek concreet toe te passen binnen de eigen lespraktijk en hierover nuttige feedback te verschaffen.

Bijlage 3: Samenstelling van de commissie

De beoordeling is gebeurd door een commissie van deskundigen aangesteld door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

- **Raymonda Verdyck** (*voorzitter*), afgevaardigd bestuurder van het GO! Onderwijs Vlaanderen;
- **Rick De Graaff** (*commissielid*), hoogleraar Didactiek van de Vreemde Talen en Tweektalig Onderwijs, Universiteit Utrecht en Hogeschool Utrecht;
- **Brenda Froyen** (*commissielid*), lector Nederlands en ervaring met Nederlands voor anderstaligen in het CVO (AP Hogeschool);
- **Alicia DeCoster** (*student-commissielid*), voormalig student graduaat Meertalig Secretariaat aan AP Hogeschool en bachelor in het Office Management aan Odisee, momenteel student master Meertalige Communicatie aan KU Leuven.

De commissie werd bijgestaan door:

- **Mike Slangen** (procescoördinator), beleidsmedewerker NVAO Vlaanderen;
- **Bea Bossaerts** (extern secretaris), freelancedirecteur.

Alle commissieleden hebben de deontologische code van de NVAO ondertekend.

Bijlage 4: Programma voor de dialoog met de opleiding

09u00 – 10u15	Introductie/kennismaking met UC Leuven en de opleiding
10u15 – 10u30	Pauze
10u30 – 11u15	Gespreksgroep: verantwoordelijken van de opleiding
11u15 – 11u45	Interne terugkoppeling commissie
11u45 – 12u45	Gespreksgroep: docenten
12u45 – 13u30	Lunch commissie
13u30 – 14u00	Interne terugkoppeling commissie
14u00 – 14u45	Gespreksgroep: studenten
14u45 – 15u15	Interne terugkoppeling commissie
15u15 – 16u00	Gespreksgroep: werkveld
16u00 – 16u30	Vrij inloopmoment
16u30 – 17u30	Nabespreking commissie
17u30 – 18u00	Korte terugkoppeling & reflectiemoment
18u00	Einde beoordeling

Bijlage 4: Overzicht van het bestudeerde materiaal

Informatiedossier opleiding

- Zelfevaluatie rapport
- Bijlagen
  1. Verplichte bijlagen: administratieve gegevens
    - a. Administratieve gegevens van de instelling
    - b. Administratieve gegevens van de opleiding
  2. Visie en Beleid
    - a. Moving Minds DNA UCLL
    - b. Wat en hoe leren: bouwstenen en ontwerpprincipes
    - c. Visietekst MOVE LER
    - d. Hefbomen OM-denken LER
    - e. Beleidsplan 2016-2020
    - f. Poster beleidsplan banaba's 2021-2025
    - g. Samenhang kaders kwaliteitszorg UC Leuven - LER beleidsplan 2021-2025
  3. Kwaliteitszorgsysteem
    - a. Feedbackrapport thematische kwaliteitsbewaking ICOM's
    - b. Verslag managementgesprek
    - c. Kwaliteitsfiche BaMO
    - d. Opleidingsbevraging
    - e. Verslag studentenoverleg
    - f. Neerslag focusgesprek alumni
    - g. Studentenbevraging online leren in tijden van Corona
  4. WPL
    - a. Werkplekgids 2020-2021
    - b. Inspiratiegids OOF
    - c. Rubric WPL
    - d. Lijst WPL scholen
    - e. CV student banaba Meertalig Onderwijs
    - f. Brochure - profiel school voor meertalig onderwijs
    - g. Leidraad voor observeren van specifieke stages
      - i. Leidraad voor observeren van lessen CLIL
      - ii. Leidraad voor observeren van lessen TVO en NT2
      - iii. Leidraad voor observeren van lessen VVTO
  5. Medewerkers – expertisedossiers lectoren

bij het informatiedossier, dd.6 april 2021

- PGO-presentaties + eindproduct + feedback medestudenten
- Lesson Studies + evaluatie

Bijlage 5: Lijst met afkortingen

CVO	Centrum voor Volwassenenonderwijs
CLIL	Content and Language Integrated Learning
DLR('s)	Domeinspecifiek(e) leerresulta(a)t(en)
ECTS	European Credit Transfer System
EVC	Eerder verworven competentie(s)
EVK	Eerder verworven kwalificatie(s)
NT2	Nederlands Tweede Taal
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OPO	Opleidingsonderde(e)l(en)
OLR	Opleidingsspecifieke leerresulta(a)t(en)
SP	Studiepunt(en)
VVTO	Vroeg vreemdetalenonderwijs
WPL	Werkplekleren
ZER	Zelfevaluatie rapport

Colofon

BACHELOR IN HET ONDERWIJS: MEERTALIG ONDERWIJS

UC LEUVEN • 9941

Opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regio • Beoordelingsrapport
21 mei 2021

Samenstelling: NVAO • Vlaanderen

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvaio.net
www.nvaio.net